

Díjképzési Módszertan RAIL SERVICE Hungaria Kft.

2010. november 17.

Hatályos: 2011. december 11-től 2016. december 10-ig

Tartalom

PREAMBULUM.....	4
1 ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK	5
1.1 A DÍJKÉPZÉSI MÓDSZERTAN HATÁLYA.....	5
1.1.1 A DM időbeli hatálya	5
1.1.2 A DM tárgyi hatálya	5
1.2 ALKALMAZANDÓ IRÁNYELVEK, JOGSZABÁLYOK.....	5
1.3 A DÍJSZABÁSI RENDSZER FELÜLVIZSGÁLATA ÉS MÓDOSÍTÁSA	6
1.4 AZ ADATSZOLGÁLTATÁSHOZ KAPCSOLÓDÓ FELELŐSSÉG	7
2 A DÍJKÉPZÉSI MÓDSZERTANBAN ALKALMAZOTT DEFINÍCIÓK	8
3 A DÍJRENDSZER KIALAKÍTÁSA	9
3.1 A DÍJRENDSZER KIALAKÍTÁSÁNAK LOGIKAI LÉPÉSEI.....	9
3.2 AZ EURÓPAI ORSZÁGOK DÍJKÉPZÉSI GYAKORLATÁNAK FIGYELEMBEVÉTELE	9
4 A NEM FÜGGETLEN VASÚTI PÁLYAHÁLÓZAT-MŰKÖDTETŐ ÁLTAL A VÁLLALKOZÓ VASUTAK SZÁMÁRA NYÚJTANDÓ PÁLYAHÁLÓZAT-MŰKÖDTETŐI SZOLGÁLTATÁSOK.....	10
4.1 ALAPSZOLGÁLTATÁSOK	10
4.2 JÁRULÉKOS SZOLGÁLTATÁSOK	10
4.3 KIEGÉSZÍTŐ SZOLGÁLTATÁSOK.....	10
4.4 MELLÉKSZOLGÁLTATÁSOK	11
5 A HÁLÓZAT-HOZZÁFÉRÉSI DÍJAK STRUKTÚRÁJA	12
6 A PÁLYAHÁLÓZAT-MŰKÖDTETŐK ÁLTAL NYÚJTOTT SZOLGÁLTATÁSOKHOZ KAPCSOLÓDÓ INDOKOLT KÖLTSÉGEK.....	13
6.1 A KÖLTSÉG-MEGHATÁROZÁS ALAPELVEI	13
6.1.1 A díjszámítás során figyelembe vehető költségek meghatározása.....	13
6.1.2 A díjszámítás során figyelembe nem vehető költségek.....	13
6.1.3 A bevételek, költségek és ráfordítások csoportosítása	13
6.1.4 A bázisidőszak és a díjév közötti idő figyelembevétele a költség-meghatározás során.....	14
6.1.5 A bázisidőszakhoz képest a díjévben újonnan nyújtott, illetve megszüntetett szolgáltatásokhoz tartozó költségkalkuláció speciális szabályai	15

6.2	AZ EGYES SZOLGÁLTATÁSOKHOZ TARTOZÓ KÖZVETLEN KÖLTSÉGEK ÉS RÁFORDÍTÁSOK MEGHATÁROZÁSA	15
6.2.1	Alapszolgáltatások közvetlen költségei és ráfordításai.....	15
6.2.2	Járukeos szolgáltatások közvetlen költségei és ráfordításai	16
6.2.3	Kiegészítő szolgáltatások közvetlen költségei és ráfordításai	17
6.2.4	Mellékszolgáltatások közvetlen költségei és ráfordításai.....	17
6.3	AZ ÖSSZES SZOLGÁLTATÁSRA TERHELT KÖZVETETT BEVÉTELEK, KÖLTSÉGEK ÉS RÁFORDÍTÁSOK, ILLETVE EZEN TÉTELEK PÁLYAVASÚTI SZOLGÁLTATÁSOK KÖZÖTTI FELOSZTÁSA.....	17
7	AZ EGYES SZOLGÁLTATÁSOKHOZ KAPCSOLÓDÓ DÍJTÉTELEK MEGHATÁROZÁSA.....	18
7.1	A DÍJAK MEGHATÁROZÁSÁNAK LOGIKÁJA.....	18
7.2	A DÍJTÉTELEK MEGHATÁROZÁSA.....	19
7.2.1	Kapacitás elosztási díj.....	19
7.2.2	Pályahasználati díj.....	19
7.2.3	Járműtárolási díj.....	20
7.2.4	Mérlegelési díj.....	20
7.2.5	Tolatási díj	21
8	FELÁRAK, KEDVEZMÉNYEK.....	22
8.1	FELÁRAK	22
8.1.1	Környezetterhelési felár.....	22
8.1.2	Felár a túlterhelt pályaszakaszon.....	22
8.1.3	Általános felár	22
8.2	KEDVEZMÉNYEK.....	22
8.2.1	A kiegyenlítő juttatással arányos általános kedvezmény.....	23
9	EGYÉB SZABÁLYOK.....	24
9.1	A DÍJSZÁMÍTÁSI DOKUMENTUM ELKÉSZÍTÉSE	24
9.2	ADATSZOLGÁLTATÁS.....	24

Preambulum

A vasúti közlekedésről szóló 2005. évi CLXXXIII. törvény (a továbbiakban: Vtv.), illetve a hálózat-hozzáférési díjak képzésének és alkalmazásának alapvető szabályairól szóló 83/2007 (X.6.) GKM-PM együttes rendelet (a továbbiakban: díjképzési rendelet) a nem független vasúti pályahálózat működtetők által a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózaton alkalmazandó hálózat-hozzáférési díjak vonatkozásában díjmegállapító szervezetként a vasúti pályakapacitás-elosztó szervezetet (a továbbiakban: VPE¹) jelöli ki.

A díjképzési rendelet 13. §-ában rögzítettek szerint a díjmegállapító szervezet feladata, hogy a hálózat-hozzáférési díjak meghatározásának módszertani dokumentumaként ötévenként elkészítse a Díjképzési Módszertant (a továbbiakban: DM²).

A díjmegállapító szervezet az adott menetrendi évre vonatkozó konkrét hálózat-hozzáférési díjak megállapítását a DM, a pályahálózat-működtető utolsó üzleti évének tényadatai, a DM-ben meghatározott egyéb adatforrások, valamint a várható központi költségvetési támogatás (költségtérítés) mértéke alapján végzi el és a hálózat-hozzáférési díjak meghatározására vonatkozó részletes számításokat és a számítások alapjául szolgáló adatokat a Díjszámítási Dokumentumban (a továbbiakban: DD³) rögzíti.

A magyarországi nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat-működtetők eltérő sajátosságai miatt szükségessé vált egy, a 2008. augusztus 29-től érvényes DM alapjait felhasználó, de attól eltérő DM elkészítése a saját célú pályahálózat-működtetők részére.

---

¹ A dokumentum további részében vasúti pályakapacitás-elosztó szervezet alatt a VPE Vasúti Pályakapacitás-elosztó Kft. értendő.

² A dokumentum további részében DM megjelölés alatt a VPE által elkészített Díjképzési Módszertan értendő

³ A dokumentum további részében DD megjelölés alatt a VPE által elkészített Díjszámítási Dokumentum értendő

1 Általános rendelkezések

1.1 A Díjképzési Módszertan hatálya

1.1.1 A DM időbeli hatálya

A DM-ben foglalt előírásokat először a 2011. december második vasárnapjától kezdődő menetrendi évre vonatkozó hálózat-hozzáférési díjakat rögzítő DD elkészítése során, illetve az ahhoz szükséges, a nem független vasúti pályahálózat-működtetők által biztosítandó adatok, információk előállítása során kell alkalmazni.

A DM-ben foglalt előírásokat utoljára a 2015. december második vasárnapjától kezdődő menetrendi évre vonatkozó hálózat-hozzáférési díjakat rögzítő DD elkészítése során kell alkalmazni.

1.1.2 A DM tárgyi hatálya

A jelen DM előírásait a Rail Service Hungaria Kft., mint nem független vasúti pályahálózat-működtető által működtetett saját célú nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat használatáért fizetendő hálózat-hozzáférési díjak megállapítása során kell alkalmazni.

1.2 Alkalmazandó irányelvek, jogszabályok

A hálózat-hozzáférési díjrendszer kialakításának jogi keretrendszerét az uniós jogszabályokkal, kiemelten az Európai Parlament és a Tanács 2001/14/EK irányelvével (a továbbiakban: „irányelv”) összhangban levő hazai törvények és rendeletek alkotják.

- Uniós jogszabályok
  - A TANÁCS 1991. július 29-i irányelve a közösségi vasutak fejlesztéséről (91/440/EGK)
  - A TANÁCS 2001. február 26-i irányelve a közösségi vasutak fejlesztéséről szóló 91/440/EGK tanácsi irányelv módosításáról (2001/12/EK)
  - Az EURÓPAI PARLAMENT ÉS TANÁCS 2001. február 26-i 2001/14/EK irányelve a vasúti infrastruktúrakapacitás elosztásáról, továbbá a vasúti infrastruktúra használati díjának felszámításáról és a biztonsági tanúsítványról

- Hazai jogszabályok
  - a vasúti közlekedésről szóló 2005. évi CLXXXIII. törvény
  - 50/2007. (IV. 26.) GKM-PM együttes rendelet a vasúti közlekedési tevékenységek vasúti társaságon belüli számviteli elkülönítéséről
  - 83/2007. (X. 6.) GKM-PM együttes rendelet a vasúti hálózat-hozzáférési díjrendszer kereteiről, valamint a hálózat-hozzáférési díjak képzésének és alkalmazásának alapvető szabályairól
  - 101/2007. (XII. 22.) GKM rendelet a vasúti pályahálózathoz történő nyílt hozzáférés részletes szabályozásáról
  - 268/2009. (XII.1.) Korm. rendelet a Vasúti Pályakapacitás-elosztó Szervezet és a nem független vasúti pályahálózat-működtető közötti jogviszonyról

Fontos, hogy a jelen DM hatálya alatt folyamatos és teljes körű összhang legyen jelen Díjképzési Módszertan és - a szintén a VPE által kiadott - kapcsolódó Hálózati Üzletszabályzat (a továbbiakban: HÜSZ) között.

1.3 A díjszabási rendszer felülvizsgálata és módosítása

A díjszámítási rendszert - és annak részeként a DM-et - a VPE jogosult módosítani. Ennek érdekében a VPE folyamatosan nyomon követi a DM alapjain felálló díjrendszer gyakorlati működését, az ennek során megjelenő tapasztalatokat; az ehhez szükséges adatokat - a díjképzési rendelet 14. §-ában rögzített szabályok szerint - a pályahálózat-működtetők a VPE részére megküldik.

A VPE a díjszámítási rendszer módosítását köteles elvégezni, ha arra a díjképzési rendelet 12. §-ának való megfelelés érdekében, illetve annak következtében van szükség. A 12. § (1) bekezdés szerinti jelentős mértéket a VPE

- a pályahálózat-működtető hozzáférésre jogosultak által fizetett, illetve elszámolt hálózat-hozzáférési díjbevétele tekintetében 10%-ban,
- a pályahálózat-működtetőnek nyújtott állami támogatás mértéke tekintetében 10%-ban,
- a pályahálózat-működtető által működtetett nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat mérete tekintetében pedig 5%-ban állapítja meg.

1.4 Az adatszolgáltatáshoz kapcsolódó felelősség

A szolgáltatott adatok helyességéért, azok tartalmi megfelelőségéért a pályahálózat-működtető teljes körű felelősséggel tartozik. A VPE jogosult a szolgáltatott adatok felülvizsgálatára, hiánypótlás, illetve módosítás kérésére.

A VPE nem felelős a pályahálózat-működtető által tévesen szolgáltatott adatok miatt bekövetkező károkért.

A VPE felelős a pályahálózat-működtető által szolgáltatott adatok alapján a DM-ben rögzített módszertan és a hatályos jogszabályok betartásával a díjak kalkulációjáért.

2 A Díjképzési Módszertanban alkalmazott definíciók

A DM alkalmazása során teljes körűen érvényesek az 1.2 pontban rögzített jogszabályokban szerepeltetett definíciók.

Fentiekén túlmenően a DM alkalmazásában:

Bázisidőszak:

A Díjszámítási Dokumentum elkészítésének időpontjában legutolsó lezárt naptári év.

Díjév:

Az az időszak, amelyre a megállapított díjtételek hatályosak.

Hálózat-hozzáférési szerződés:

A pályahálózat-működtető és a vállalkozó vasutak között a nyílt hozzáférés keretében nyújtott pályavasúti szolgáltatások igénybevételére megkötött szerződés.

Hálózati Üzletszabályzat:

Az a - VPE által a pályahálózat-működtetők nevében készített - szabályzat, amely részletesen tartalmazza a rendelkezésre álló pályahálózat kapacitás adatait, a díjszabási rendszer és a kapacitás-elosztási folyamat általános rendjét, általános szabályait, határidejét és feltételeit, illetve az infrastruktúra szolgáltatások díjait.

Kapacitás-elosztó szervezet:

Az a bármely vasúti társaságtól jogi formájában, szervezetében és döntéshozatali rendjében független szervezet, amely felelős a vasúti pályahálózat-kapacitás elosztásáért (VPE).

Vállalkozó vasút:

Működési engedély alapján vállalkozó vasúti tevékenységet ellátó szervezet vagy szervezeti egység.

3 A díjrendszer kialakítása

3.1 A díjrendszer kialakításának logikai lépései

A díjképzési rendszer kialakítása az alábbi logikai elemek mentén épül fel.

- A díjképzési rendszer alapja az érintett pályahálózat-működtető által nyújtott alap-, járulékos-, kiegészítő-, illetve mellékszolgáltatások egyértelmű meghatározása. Az egyes szolgáltatások leírása a Vtv. 54. §-ában, illetve a 3. számú mellékletében rögzített előírásokkal összhangban, azok pontosításával történik meg.
- A pályahálózat-működtető által nyújtott szolgáltatásokhoz illeszkedően, azok műszaki tartalma, illetve az igénybevétel jellemzőinek megfelelően kerül meghatározásra a hálózat-hozzáférési díjak struktúrája, azaz hogy az egyes szolgáltatások igénybevétele után milyen - elnevezésében és mértékegységében rögzített - díjtételek megfizetése szükséges.
- A díjrendszer kialakításának következő lépése a pályahálózat-működtető által nyújtott egyes szolgáltatásokhoz kapcsolódó indokolt költségek és ráfordítások (valamint a csökkentő tételként figyelembe vételre kerülő bevételek) körének rögzítése, a kapcsolódó adatforrások megjelenítésével.

Az indokolt költségeken és ráfordításokon belül elkülönítetten kell megjeleníteni a jogszabályok alapján a hálózat-hozzáférési díjak kialakítása során figyelembe veendő, illetve a hálózat-hozzáférési díjakban nem megjeleníthető tételeket.
- Az egyes szolgáltatásokhoz kötődő díjakban figyelembe veendő költségek körének, illetve az egyes szolgáltatások várhatóan igénybe veendő teljesítményeinek meghatározása alapján történik meg a konkrét díjtételek számítási módszertanának rögzítése.

3.2 Az európai országok díjképzési gyakorlatának figyelembevétele

A vasúti hálózat-hozzáférési díjrendszer kereteiről, valamint a hálózat-hozzáférési díjak képzésének és alkalmazásának alapvető szabályairól szóló 83/2007. (X. 6.) GKM-PM együttes rendelet 13. § (3) k, pontja alapján a VPE Kft. a díjszámítás során figyelembe veszi az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes államokban alkalmazott gyakorlatokat (pl.: díjképzési logika, alkalmazandó felárak fajtái stb.).

4 A nem független vasúti pályahálózat-működtető által a vállalkozó vasutak számára nyújtandó pályahálózat-működtetői szolgáltatások

A pályahálózat-működtető - összhangban a Vtv. 54. §-ának rendelkezéseivel és a Vtv. 3. számú mellékletében foglaltakkal - az alábbi szolgáltatásokat nyújtja.

4.1 Alapszolgáltatások

- A vasúti pályahálózat-kapacitás iránti kérelmek kezelése. A szolgáltatás tartalmazza
  - a megrendelő igényének fogadását,
  - az igény teljesíthetőségének vizsgálatát,
  - a szükséges menetrend szerkesztését,
  - az igényhez kapcsolódó szolgáltatás végrehajthatóságának vizsgálatát,
  - az igény elfogadásáról és megvalósításáról való visszajelzést az ügyfél számára, valamint
  - intézkedést a végrehajtás érdekében.
- A pályahasználat szolgáltatás tartalmazza
  - A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat árutovábbítás illetve vontatás céljára a hozzáférésre jogosult részére történő rendelkezésére bocsátását
  - A nyílt vonalak, a forgalmi vágányok, a kitérők, a vágánykapcsolatok, műtárgyak, valamint a jelző és biztosító berendezések használatának biztosítását
  - A vasúti járműforgalom lebonyolításáról történő gondoskodás, ideértve az ahhoz szükséges eszközök és adatok kezelését, illetve továbbítását
  - A vasúti járművek közlekedtetéséhez szükséges információk szolgáltatását.

4.2 Járulékos szolgáltatások

- Vasúti járművek tárolása. A szolgáltatás tartalmazza a vasúti járművek 72 órán túli eseti, vagy tartós tárolását. A szolgáltatás nem tartalmazza az érintett vasúti járművek őrzését, felügyeletét.
- Vasúti járművek mérlegelése. A szolgáltatás tartalmazza a vasúti járműmérleghez való hozzáférést és személyzet biztosítását mérlegeléshez.

4.3 Kiegészítő szolgáltatások

- Tolatás. A szolgáltatás tartalmazza tolatószemélyzet és a vontatójármű biztosítását.

4.4 Mellékszolgáltatások

Mellékszolgáltatásokat a Rail Service Hungaria Kft. nem nyújt.

5 A hálózat-hozzáférési díjak struktúrája

Az egyes szolgáltatásokhoz tartozó hálózat-hozzáférési díjak megnevezését és mértékegységét a következő táblázat foglalja össze.

Szolgáltatás	Díj	
	megnevezés	mértékegység
Alapszolgáltatások		
Vasúti pályahálózat-kapacitás iránti kérelmek kezelése	kapacitás elosztási díj	Ft/menetvonal
Pályahasználat	pályahasználati díj	Ft/jármű
Járulékos szolgáltatások		
Vasúti járművek tárolása	járműtárolási díj	Ft/jármű/nap
Vasúti járművek mérlegelése	mérlegelési díj	Ft/jármű
Kiegészítő szolgáltatások		
Tolatasi tevékenység biztosítása	tolatasi díj	Ft/kocsi

6 A pályahálózat-működtetők által nyújtott szolgáltatásokhoz kapcsolódó indokolt költségek

6.1 A költség-meghatározás alapelvei

6.1.1 A díjszámítás során figyelembe vehető költségek meghatározása

A jelen DM-ben rögzített hálózat-hozzáférési díjak megállapításához egyértelműen el kell különíteni a nyílt hozzáférésű és a nem nyílt hozzáférésű hálózatokhoz kapcsolódó bevételeket, költségeket és ráfordításokat.

Ezt az elkülönítést a jelen DM által érintett nem független vasúti pályahálózat-működtetőnek kell elvégeznie

- a nyílt hozzáférésű, illetve a nem nyílt hozzáférésű hálózatokhoz egyértelműen hozzárendelhető tételek vonatkozásában értelemszerűen,
- a nyílt hozzáférésű, illetve a nem nyílt hozzáférésű hálózatokhoz nem egyértelműen hozzárendelhető tételek vonatkozásában pedig a tétel egyéni sajátosságainak megfelelő legoptimálisabb felosztás alapján.

6.1.2 A díjszámítás során figyelembe nem vehető költségek

Az alábbi tételek rögzítése nem a DM hatálya alá tartozik (az ez alóli kivételeket, amennyiben van ilyen, az egyes pontok külön jelzik):

- a szolgáltatásokhoz kapcsolódóan felmerülő, de a díjakban meg nem jeleníthető tételek,
- a szolgáltatásokhoz kapcsolódó, de nem indokoltnak tekinthető tételek,
- a Vtv. 3. számú melléklet I-IV. pontjaiban szerepeltetett szolgáltatásokon kívüli tevékenységekhez kapcsolódó tételek.

6.1.3 A bevételek, költségek és ráfordítások csoportosítása

Az egyes szolgáltatásokhoz tartozó indokolt bevételek, költségek és ráfordítások az alábbi csoportosításban kerülnek meghatározásra:

1. az egyes szolgáltatásokhoz egyértelműen és közvetlenül hozzárendelendő tételek,
2. a nem független vasúti pályahálózat-működtetőnél, integrált vasúti társaságok esetén pedig a pályavasúti szervezetnél, illetve az integrált vasúti társaságnál felmerülő, az összes szolgáltatás között megosztandó (közvetett) tételek (ide

tartoznak jellemzően az általános irányítási és adminisztrációs költségek és ráfordítások).

6.1.4 A bázisidőszak és a díjév közötti idő figyelembevétele a költség-meghatározás során

A díjképzési rendelet 4. §-ában rögzítettekkel összhangban a díjmegállapítás során figyelembe vehető indokolt költségek és ráfordítások meghatározása „az utolsó lezárt üzleti év [...] alapján” (azaz a bázisidőszaki adatok alapján) történik meg. A díjak meghirdetésére vonatkozó rendelkezések alapján bázisidőszak és a díjév között azonban mintegy három év telik el⁴.

Fentiek miatt az egyes szolgáltatásokhoz kapcsolódó indokolt költségek és ráfordítások meghatározásának alapját a bázisidőszak tényadatai képezik, de a bázisidőszak és a díjév közötti (részben tényadatokon alapuló, részben tervezhető) árszínvonal-változás figyelembe vételre kerül az alábbiak szerint.

- Alapszabályként az egyes tételekhez kapcsolódóan figyelembe vehető árszínvonal változás mértéke
  - a bázisidőszaktól a díjmeghatározás előtti hónapot megelőző negyedév végéig⁵ terjedő időszakra a KSH által közzétett fogyasztói árindex,
  - a díjmeghatározás előtti hónapot megelőző negyedév végétől a díjévig terjedő időszakra az MNB által előrejelzett fogyasztói árindex.
- A személyi jellegű ráfordításokhoz figyelembe vehető árszínvonal változás mértéke
  - a bázisidőszakot követő évre (a díjmegállapítás évére) a kollektív szerződésben rögzített, ennek hiányában pedig az OÉT által jóváhagyott bérnövekedési mérték,
  - a bázisidőszakot követő évtől (a díjmegállapítás évétől) a díjévig terjedő időszakra az MNB által előrejelzett nemzetgazdasági bruttó kereset-növekedési mérték.
- Nem vehető figyelembe árszínvonal változás
  - az értékcsökkenési leírási költségekhez és értékvesztéshez,
  - a pénzügyi műveletek bevételeihez és ráfordításaihoz,
  - a céltartalékokhoz, valamint
  - a rendkívüli bevételekhez és ráfordításokhoz.

---

⁴ A T menetrendi évben érvényes díjakat T-2 év végén meg kell hirdetni, azaz legutolsó lezárt évként a T-3 év tekinthető

⁵ Decembéri díjmeghatározás esetén a 3. negyedév végéig

Előzőeken túlmenően a hálózat-hozzáférési díjak meghatározása során a bázisidőszak tényadatait érintő alábbi módosítások vehetők figyelembe.

- Az adó- és járulékrendszernek a díjmegállapítást megelőző hónapig jogszabályban rögzített változásai
- Az értékcsökkenési leírások és értékvesztések meghatározása során a díjmeghatározás előtti hónapot megelőző negyedév végéig aktivált beruházások, selejtezések, kivezetések
- A központi költségvetési támogatás (költségtérítés) tekintetében a tényadatok helyett a díjévre - az állam és a pályahálózat működtetője közötti szerződés, annak hiányában pedig a közlekedésért felelős miniszter közlése alapján - tervezett érték veendő figyelembe

Indokolt esetben - megfelelő alátámasztás bemutatásával - a VPE a fentiektől eltérő korrekciót is alkalmazhat.

6.1.5 A bázisidőszakhoz képest a díjévből újonnan nyújtott, illetve megszüntetett szolgáltatásokhoz tartozó költségkalkuláció speciális szabályai

A jelen DM-ben szerepeltetett, a bázisidőszakban nem nyújtott (költségvonzattal nem járó), de a díjévből meghirdetésre kerülő szolgáltatáshoz tartozó bevételek, költségek és ráfordítások számításához az adott szolgáltatás nyújtásához kapcsolódóan felmerülő tételek tervezett értéke vehető figyelembe.

A jelen DM-ben szerepeltetett, a bázisidőszakban nyújtott, de a díjévből már nem meghirdetendő szolgáltatáshoz közvetlenül hozzárendelendő tételeket, illetve a szolgáltatás igénybevételének tervezett volumenét a számításokban nem kell szerepeltetni.

6.2 Az egyes szolgáltatásokhoz tartozó közvetlen költségek és ráfordítások meghatározása

6.2.1 Alapszolgáltatások közvetlen költségei és ráfordításai

6.2.1.1 A vasúti pályahálózat-kapacitás iránti kérelmek kezelése szolgáltatáshoz kapcsolódó költségek és ráfordítások

- VPE számlázott költsége
- A menetvonal biztosításához szükséges forgalmi technológiai tevékenység ellátásához kapcsolódó (anyagjellegű) költségek és ráfordítások

- A menetvonal biztosításához szükséges forgalmi technológiai feladatokat ellátó személyzethez kapcsolódó költségek és ráfordítások
- A tevékenységhez használt irodatechnikai és egyéb eszközök értékcsökkenési leírási költségei

6.2.1.2 Pályahasználat szolgáltatáshoz kapcsolódó költségek és ráfordítások

- A nyíltvonali pályaszakaszra könyvelt vasúti pálya al-, fel, és egyéb építményeinek (pl. útátjáró, térvilágítás) üzemeltetési, pályahálózat-működtetőt terhelő karbantartási költségei
- A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózati személyzethez kapcsolódó költségek és ráfordítások
- A tevékenységhez használt irodatechnikai és egyéb eszközök értékcsökkenési leírási költségei

6.2.2 Járulékos szolgáltatások közvetlen költségei és ráfordításai

6.2.2.1 Vasúti járművek tárolása szolgáltatáshoz kapcsolódó költségek és ráfordítások

- A tevékenység ellátásához kapcsolódó anyagjellegű költségek és ráfordítások
- Személyzethez kapcsolódó költségek és ráfordítások
- A tevékenységhez használt irodatechnikai és egyéb eszközök értékcsökkenési leírási költségei

6.2.2.2 Vasúti járművek mérlegelése szolgáltatáshoz kapcsolódó költségek és ráfordítások

- A tevékenység ellátásához kapcsolódó anyagjellegű költségek és ráfordítások
- Személyzethez kapcsolódó költségek és ráfordítások
- A tevékenységhez használt irodatechnikai és egyéb eszközök értékcsökkenési leírási költségei

6.2.3 Kiegészítő szolgáltatások közvetlen költségei és ráfordításai

6.2.3.1 Tolatási tevékenység biztosítása szolgáltatáshoz kapcsolódó költségek és ráfordítások

- A tevékenység ellátásához kapcsolódó anyagjellegű költségek és ráfordítások
- Személyzethez kapcsolódó költségek és ráfordítások
- A tevékenységhez használt irodatechnikai és egyéb eszközök értékcsökkenési leírási költségei

6.2.4 Mellékszolgáltatások közvetlen költségei és ráfordításai

Mellékszolgáltatást a Rail Service Kft. nem nyújt.

6.3 Az összes szolgáltatásra terhelt közvetett bevételek, költségek és ráfordítások, illetve ezen tételek pályavasúti szolgáltatások közötti felosztása

Az összes pályahálózat-működtetői szolgáltatás között felosztandó tételek az alábbiak.

- Informatikai rendszerek karbantartási-, üzemeltetési- és értékcsökkenési leírási költségei, valamint a kapcsolódó ráfordítások
- Hatósági díjak
- Pénzügyi-, számviteli - és kontrolling szolgáltatások költségei és ráfordításai
- HR szolgáltatások költségei és ráfordításai
- Az integrált vasúti társaság irányítása és központi adminisztrációja által igénybe vett szolgáltatások költségei, valamint a kapcsolódó ráfordítások
- Az integrált vasúti társaság irányítása és központi adminisztrációja által használt tárgyi eszközök karbantartási-, üzemeltetési- és értékcsökkenési leírási költségei, valamint a kapcsolódó ráfordítások
- Az integrált vasúti társaság irányítása és központi adminisztrációja által használt ingatlanok karbantartási-, üzemeltetési- és értékcsökkenési leírási költségei, valamint a kapcsolódó ráfordítások
- Az integrált vasúti társaság irányítása és központi adminisztrációjának számviteli törvény szerinti egyéb igazgatási költségei, valamint a kapcsolódó ráfordítások

- A pénzügyi műveletek bevételeinek és ráfordításainak az integrált vasúti társaság egyes tevékenységeihez közvetlenül nem kapcsolható része
- A fizetett adóknak, illetékeknek, járulékoknak és termékdíjaknak az integrált vasúti társaság egyes tevékenységeihez közvetlenül nem köthető része
- A fentiekben túli indokolt egyéb bevételeknek és ráfordításoknak az integrált vasúti társaság egyes tevékenységeihez közvetlenül nem köthető része
- A céltartalék képzésnek és felhasználásnak az integrált vasúti társaság egyes tevékenységeihez közvetlenül nem kapcsolható része
- Egyéb költségek és ráfordítások

A pályahálózat-működtetőnél megjelenő közvetett költségek pályahálózat-működtetői szolgáltatásokra történő felosztása az egyes szolgáltatások közvetlen költségeinek arányában történik.

Amennyiben a pályavasút a DM-ben megjelenített szolgáltatásokon kívül egyéb szolgáltatásokat is nyújt (egyéb tevékenységet is ellát), úgy a fentiekben szerepeltetett közvetett tételeket először e szolgáltatások és tevékenységek, illetve a DM-ben szerepeltetett szolgáltatások között kell - célszerűen a közvetlen költségek arányában - megosztani, majd második lépésben a DM-ben szerepeltetett szolgáltatásokra jutó rész bontandó tovább az egyes szolgáltatásokra.

Jóllehet a bevételek, költségek és ráfordítások között megjelenik, a díjképzési rendelet 4. § (3) bekezdése értelmében az alapszolgáltatás díjainak meghatározása során az alapszolgáltatást fentiek szerint terhelő közvetett tételek nem vehetők figyelembe.

A kalkuláció során az alapszolgáltatásokra jutó közvetett költségek általános felárként kerülnek bemutatásra.

7 Az egyes szolgáltatásokhoz kapcsolódó díjtételek meghatározása

7.1 A díjak meghatározásának logikája

A díjtételek meghatározása az alábbi logika mentén történik.

- Első lépésben a 6. pontban rögzített szabályok alapján meghatározásra kerülnek az egyes szolgáltatásokhoz kapcsolódó indokolt költségek és ráfordítások.

- Ezt követően az egyes szolgáltatások költségei és ráfordításai az 5. pontban szerepeltetett táblázat alapján díjtételekhez kapcsolódóan kerülnek megbontásra/összegzésre.
- Az egyes díjtételekhez kapcsolódóan a bázisidőszaki teljesítmény tényadatok, a hozzáférésre jogosultaktól gyűjtött információk, illetve a várható tendenciák alapján meghatározásra kerül az egyes szolgáltatások igénybevételének díjében várható mértéke.
- Az egyes díjtételekhez kapcsolódó költségek és a várható igénybevétel alapján megállapításra kerülnek az egyes díjtételek.

7.2 A díjtételek meghatározása

7.2.1 Kapacitás elosztási díj

7.2.1.1 A díj megállapításakor figyelembe vehető bevételek, költségek és ráfordítások

A vasúti pályahálózat-kapacitás elosztás iránti kérelmek kezelése szolgáltatáshoz rendelt közvetlen bevételek, költségek és ráfordítások (6.2.1.1. pont).

A díjmeghatározás során a szolgáltatásra osztott közvetett bevételek, költségek és ráfordítások (a 6.3. alfejezetben szerepeltetett tételek) általános felárként vehetők figyelembe.

7.2.1.2 A díj meghatározásának alapját képező teljesítménymutató

A menetvonalak darabszáma.

7.2.1.3 A díjtétel meghatározásának módja

(A díjtétel megállapításakor figyelembe vehető bevételek, költségek és ráfordítások) / (A díjében várhatóan igényelt menetvonalak darabszáma). A díjtétel mértékegysége: Ft/menetvonal.

7.2.2 Pályahasználati díj

7.2.2.1 A díj megállapításakor figyelembe vehető bevételek, költségek és ráfordítások

A pályahasználat szolgáltatáshoz rendelt közvetlen bevételek, költségek és ráfordítások (6.2.1.2. pont).

A díjmeghatározás során a szolgáltatásra osztott közvetett bevételek, költségek és ráfordítások (a 6.3. alfejezetben szerepeltetett tételek) általános felárként vehetők figyelembe.

7.2.2.2 A díj meghatározásának alapját képező teljesítménymutató

A pályahálózatot igénybevevő vasúti járművek darabszáma.

7.2.2.3 A díjtétel meghatározásának módja

(A díjtétel megállapításakor figyelembe vehető bevételek, költségek és ráfordítások) / (A díjévből a pályahálózatot várhatóan igénybevevő vasúti járművek darabszáma). A díjtétel mértékegysége: Ft/jármű.

7.2.3 Járműtárolási díj

7.2.3.1 A díj megállapításakor figyelembe vehető bevételek, költségek és ráfordítások

A 6.2.2.1 pontban meghatározott költségek.

7.2.3.2 A díj meghatározásának alapját képező teljesítménymutató

A 72 órán túl tárolt járművek száma és tárolásuk időtartama (jármű, nap).

7.2.3.3 A díjtétel meghatározásának módja

(A díjtétel megállapításakor figyelembe vehető bevételek, költségek és ráfordítások) / (A díjévből várhatóan teljesítendő járműnapok száma). A díjtétel mértékegysége: Ft/jármű/nap.

7.2.4 Mérlegelési díj

7.2.4.1 A díj megállapításakor figyelembe vehető bevételek, költségek és ráfordítások

A 6.2.2.2 pontban meghatározott költségek.

7.2.4.2 A díj meghatározásának alapját képező teljesítménymutató

A mérlegelt vasúti járművek darabszáma.

7.2.4.3 A díjtétel meghatározásának módja

(A díjtétel megállapításakor figyelembe vehető bevételek, költségek és ráfordítások) / (A díjévből várhatóan mérlegelésre kerülő vasúti járművek darabszáma). A díjtétel mértékegysége: Ft/jármű.

7.2.5 Tolatási díj

7.2.5.1 A díj megállapításakor figyelembe vehető bevételek, költségek és ráfordítások

A 6.2.3.1 pontban meghatározott költségek.

7.2.5.2 A díj meghatározásának alapját képező teljesítménymutató

A kiszolgált vasúti kocsik darabszáma.

7.2.5.3 A díjtétel meghatározásának módja

(A díjtétel megállapításakor figyelembe vehető bevételek, költségek és ráfordítások) / (A díjévből kiszolgált vasúti kocsik darabszáma). A díjtétel mértékegysége: Ft/kocsi.

8 Felárak, kedvezmények

8.1 Felárak

A Vtv.-ben és a díjképzési rendeletben rögzítettek alapján a díjmegállapító szervezet felárakat határoz meg.

8.1.1 Környezetterhelési felár

A Vtv. 55.§ (10) bekezdése alapján, ha a pályahálózat igénybevétele költséget okozó környezeti hatással jár, egyedi felár érvényesíthető a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat ezen szakaszán.

A környezetterhelési felár akkor számítható fel, ha az egyéb, versenyhelyzetben lévő konkurens közlekedési tevékenységek tekintetében is hasonló felárak kerülnek érvényesítésre.

8.1.2 Felár a túlterhelt pályaszakaszon

A HÜSZ-ben meghirdetett túlterhelt pályaszakaszokon történő szolgáltatás igénybevételéhez rendelt felár határozható meg.

A túlterhelt pályaszakaszokon fizetendő felár mértéke évente a DD-ben kerül meghatározásra.

8.1.3 Általános felár

Amennyiben a 7. fejezetben szerepeltetett módon meghatározott pályahálózat-hozzáférési díjak (figyelembe véve a kedvezményeket, illetve az e ponton kívüli felárakat is) várhatóan nem fedezik a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat működtetőjének összes indokolt költségét, az alapszolgáltatások díjtételeihez kapcsolódóan általános felár kerül meghatározásra.

Az általános felár mértéke a díjtételre kalkulált közvetett költség értékével egyezik meg.

8.2 Kedvezmények

A hálózat-hozzáférési díjakból a Vtv. és a díjképzési rendelet adta kereteken belül általános és egyedi kedvezmények nyújthatók.

A kedvezmények által érintett díjelemek és a kedvezmények konkrét köre és mértéke a DD-ben - a díjképzési rendelet 8. § (2) bekezdésében rögzítetteket figyelembe véve - kerül meghatározásra.

8.2.1 A kiegyenlítő juttatással arányos általános kedvezmény

A Vtv. és a díjképzési rendelet, vonatkozó rendelkezései értelmében amennyiben a DM által érintett pályavasút kiegyenlítő juttatásban részesül, úgy annak mértékével arányos általános kedvezményt köteles a hozzáférésre jogosultak számára nyújtani.

9 Egyéb szabályok

9.1 A Díjszámítási Dokumentum elkészítése

A díjképzési rendelet 13. § (6) bekezdése szerint a díjmegállapító szervezet a DM, illetve a pályahálózat-működtetőtől kapott, a legutolsó lezárt üzleti évre vonatkozó tényadatok alapján készíti el a hálózat-hozzáférési díjak konkrét értékeit is tartalmazó DD-t.

9.2 Adatszolgáltatás

A díjképzési rendelet 14. § (1) bekezdése értelmében a pályahálózat-működtető a DM és a DD elkészítéséhez szükséges valamennyi adatot és információt - a kért formában és tartalommal - köteles megadni a VPE számára.

A DD elkészítéséhez szükséges információs igényt a VPE a DD elkészítését megelőzően eljuttatja az érintett pályahálózat-működtető részére.